

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

A Nemzeti Választási Bizottság 751/2018. számú határozata

A Nemzeti Választási Bizottság a dr. L. L. Gy. (a továbbiakban: Beadványozó) által benyújtott fellebbezés tárgyában – 16 igen és 0 nem szavazattal – meghozta a következő

határozatot:

A Nemzeti Választási Bizottság a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei 03. sz. Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság 60/2018. (IV. 8.) határozatát – jelen határozatban foglalt indokolással – helybenhagyja.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Kúriához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Nemzeti Választási Bizottságnál (1054 Budapest, Alkotmány u. 3., levélcím: 1397 Budapest, Pf.: 547., e-mail: nvb@nvi.hu). A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2018. április 17-én 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhű másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy – a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

Indokolás

I.

[Az első fokon eljáró választási bizottság döntése és az azt megalapozó tényállás]

[1]Beadványozó 2018. április 8-án 14 óra 56 perckor kifogást nyújtott be a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei 03. sz. Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OEVB). Beadványában előadta, hogy Tiszabura település 02. sorszámú szavazóköréből aznap 10 óra körül a Jobbik Magyarországért Mozgalom delegált szavazatszámoló bizottsági tagjai arról értesítették, hogy a szavazókörben szabálytalanul zajlik a szavazás. Elmondásuk, és az általuk tett nyilatkozat szerint a szavazókörben úgy történik a szavazás, hogy a

szavazókkal egy-egy személy megy be a szavazófülkébe segíteni. A jogsértés elkövetőiként megjelöli „T. F-né delegált és T. Sz. delegált” személyeket. Kiemeli, hogy a jogsértés folyamatosan fennáll, a szavazás kezdete óta, amelyet az aláírással ellátott bizonyítékként csatolt nyilatkozatok is alátámasztanak.

[2]Előadja továbbá, hogy a jogsértés tényét a tagok jelezték, azonban a kérésükkel ellentétben erről jegyzőkönyvet a bizottság többszöri kérésre sem vett fel, „majd a bizottság olyan döntést hozott, hogy nem is fog róla jegyzőkönyvet felvenni”.

[3]Idézi a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 180. § (3) bekezdését, „[a] választópolgár a szavazóhelyiségben tartózkodásának időtartama alatt semmilyen módon nem akadályozhat más választópolgárt a titkos szavazásra vonatkozó joga gyakorlásában”, továbbá a Ve. 181. § (1) bekezdését, amely kimondja a szavazás során a segítség igénybevételével kapcsolatban, hogy „[a]z a választópolgár, aki nem tud olvasni, illetve akit testi fogyatékosága vagy egyéb ok akadályoz a szavazásban, általa választott segítő – ennek hiányában a szavazatszámoló bizottság két tagjának együttes – segítségét igénybe veheti.”

[4]Kérte a fenti indokok és bizonyítékok alapján a jogszabálysértés megállapítását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől.

[5]Az OEVB 60/2018. (IV. 8.) határozatával a kifogást elutasította. Indokolásában megállapította az ügyben hatáskörét és illetékességét, rögzítette, hogy az ügyben megfelelő határidőben jár el, továbbá azt is, hogy a kifogás érdemben vizsgálható.

[6]Az OEVB a választási bizottság döntéshozatalával kapcsolatban idézi a Ve. 43. §-ának szövegét. Az OEVB „megvizsgálta a kifogást és az ahhoz mellékelte nyilatkozatokat, mint bizonyítékokat és azt állapította meg, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok a tényállás tisztázásához és ezáltal a jogsértő cselekmény megállapításához nem elegendőek”, ezért a kifogás elutasításáról döntött.

II.

[A fellebbezés tartalma]

[7]Beadványozó 2018. április 11-én 8 óra 8 perckor nyújtott be fellebbezést az OEVB határozatával szemben. Beadványában először szövegszerűen megismétli a kifogásában megjelölt tényállást, és az ennek alapján vélelmezett jogsértést. Álláspontja szerint az OEVB azon megállapítása, hogy a tényállás tisztázásához rendelkezésre álló bizonyíték nem elegendő téves, ezért a Ve. 224. § (3) bekezdés a) és b) pontja alapján fellebbezéssel kíván élni.

[8] Véleménye szerint, „mivel a választókörben a szavazófülkénél történt eseményekről csak a választókörben jogszerűen tartózkodó személyek szerezhettek tapasztalást és ők tudnak beszámolni a történetekről – ugyanis sem videó sem fényképfelvétel nem készíthető bent sem általuk sem más polgárok által – így a bizottság jegyzőkönyvének hiányában csak a jelen lévő személyek személyes

nyilatkozata lehet bizonyítékként felajánlható. Álláspontom szerint a döntésre a helyi választási bizottság a jogszabály téves mérlegelése alapján jutott és hozott álláspontom szerint téves döntést.”

[9] Fellebbezéséhez ismét csatolta a kifogásban megjelölt bizonyítékokat, továbbá az OEVB elutasító döntését.

III.

[A Nemzeti Választási Bizottság döntése és jogi indokai]

[10] A fellebbezés nem alapos.

[11] A Nemzeti Választási Bizottság a Ve. 231. § (4) bekezdése szerint a másodfokú eljárás keretében a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást vizsgálja.

[12] A Nemzeti Választási Bizottság megállapítja, hogy Beadványozó fellebbezésének indokolásában ugyan kétszer is tévesen nevezi meg a kifogásában eljáró választási bizottságot, és számelírással, a Ve. 223. §-a helyett a Ve. 224. §-ára hivatkozva jelöli meg a fellebbezés jogalapját, de egy esetben mind a támadott határozatot pontosan megjelöli, illetve szövegszerűen hivatkozik az OEVB téves mérlegelésére, így beadványa érdemben vizsgálható.

[13] A Ve. 43. § (1) bekezdése alapján a választási bizottság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján tisztázza a döntéshozatalhoz szükséges tényállást. A (2) bekezdés szerint a választási bizottság eljárásában minden olyan bizonyíték felhasználható, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére. Bizonyíték különösen: a nyilatkozat, az irat, a tanúvallomás és a tárgyi bizonyíték. Végül ugyanezen jogszabályhely (5) bekezdése szerint a választási bizottság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.

[14] A Ve. 212. § (2) bekezdés b) pontja alapján a kifogásnak tartalmaznia kell a jogszabálysértés bizonyítékait.

[15] A Kúria több eseti döntésben munkálta ki a Ve. sommás jogorvoslati eljárásának a Nemzeti Választási Bizottság által is alkalmazott követelményrendszerét. Legutóbb Kvk.IV.37.368/2018/2. számú végzésében erősítette meg, a „Kúria ítélezési gyakorlata szerint (Kvk.IV.37.315/2014/2.szám) bizonyítás felvételét az eljárás sommás jellege csak szűk körben és korlátozott eszközökkel teszi lehetővé, a Kúria a sérelmezett határozat, valamint az azt megelőző eljárás jogszerűségét – a bírósági felülvizsgálati kérelem megalapozottságát – azon bizonyítékok alapján bírálja el, amelyet a kérelmező elé tár.”

[16] A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, az OEVB olyan döntést hozott, hogy kizárólag a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján bírálja el a kifogást. A

bizonyítékok értékelésével kapcsolatos indokolási kötelezettségének azonban nem tett eleget. Az OEVB nem érvelt a kifogáshoz benyújtott nyilatkozatokban foglalt állítások valóságtartalma ellen, illetve nem szerzett be olyan kiegészítő bizonyítékot, amely cáfolatukra alkalmas lenne. Nem érvelt amellett sem, hogy a nyilatkozatokban foglalt események nem valósítják meg a megjelölt jogszabálysértést. Ezek hiányában azonban mind a bizonyítékokat, mind az azokból a kérelemben levont következtetést el kellett volna fogadnia, így döntése törvénysértő.

[17] A nyilatkozatokkal kapcsolatban a Nemzeti Választási Bizottság az alábbiakat állapítja meg. A benyújtott nyilatkozatok nagyrészt egybehangzó tartalma szerint a kifogással érintett szavazókörben a nyitástól kb. 13 óra 30 percig nagy számban, kb. 250-300 esetben fordult elő, hogy a szavazatszámláló bizottság két tagja, az elnökhelyettes T. F-né, és a FIDESZ-KDNP jelölő szervezet egyik megbízottja, T. Z. Sz. a szavazó választópolgárokkal kettesben tartózkodott a szavazófülkében. A nyilatkozó megbízott szavazatszámláló bizottsági tagok erről több alkalommal kívántak jegyzőkönyvet felvenni, de ezt a szavazatszámláló bizottság nem támogatta.

[18] A kifogással összefüggésben vizsgálható állítások kétség nélküli elfogadhatóságát a Bizottság megítélése szerint az alábbi körülmények kizárják.

[19] A nyilatkozatok ugyanazon jelölő szervezet delegáltjaitól származnak, tartalmi szerkezetük, szövegezésük lényegében azonos. A nyilatkozatok közel egy időben, és láthatóan egyeztetett tartalommal születtek. Valószínűsíthető, hogy az egyik delegált vagy harmadik személy által szövegezett mindkét dokumentum, amelyet a két delegált aláírt. A saját kezű aláírás tényével, és azzal a vélelemmel szemben, hogy az aláírók a nyilatkozat egészét sajátjukként elismerik, érdemi bizonyíték nem merült fel.

[20] A nyilatkozatok valóságtartalmát megkérdőjelezi továbbá, hogy bár a Jobbik delegáltjai a bizonyíték tartalma alapján végig szoros figyelemmel kísérték a két támadott szavazatszámláló bizottsági tag tevékenységét, a jogsértések pontos számát mégsem tudták megjelölni, hanem azt pusztán megbecsülték.

[21] A Nemzeti Választási Bizottság megállapítja továbbá, hogy a szavazókörben a szavazatszámláló bizottság tíz tagja volt jelen, és a bizottságba Fidesz-MPSZ és Jobbik Magyarországért Mozgalom mellett a Magyar Szocialista Párt két tagot, a Tenni Akarás Mozgalom pedig egy tagot bízott meg. A megjelölt jogsértésekkel kapcsolatban azonban egyetlen más – az ügyben ellenérdekűnek tekinthető – delegált sem tett észrevételt. Ugyanígy nem tett észrevételt a szavazatszámláló bizottság elnöke, akinek a Ve. 170. §-a alapján a választás titkosságát veszélyeztető események miatt a szavazás felfüggesztését is kezdeményeznie kellett volna.

[22] A fellebbező a további bizonyítékok beszerzési akadályaként hivatkozik arra, hogy a szavazókörben „sem videó sem fényképfelvétel nem készíthető bent sem általuk[a nyilatkozatokat tevő delegáltak] sem más polgárok által”. Ez a megállapítás

ugyanakkor csak részben igaz. A Ve. 172. § (2) bekezdése alapján a szavazatszámlláló bizottság tagjai a szavazás időtartama alatt – a hivatalos választási iratok és a hivatalosan elhelyezett toll kivételével – nem használhatnak adatrögzítésre vagy adattovábbításra alkalmas eszközt a szavazóhelyiségben. A választópolgárok korlátozását pedig elsősorban a Ve. 173. § (3) bekezdése valósítja meg, amely kimondja, hogy ők a szavazóhelyiségben a választójoguk gyakorlásához szükséges ideig tartózkodhatnak.

[23] A fenti korlátozások mellett azonban a Ve. biztosítja a szavazás nyilvánosságát is. A Ve. 173. § (2) bekezdése szerint a médiatartalomszolgáltató képviselője a szavazás megkezdésétől a szavazás lezárásáig (illetve a Ve. 187. §-a alapján a szavazatszámllálás során is) jelen lehet. Az indokolható, hogy a jelölő szervezet delegáltja egy esetleges törvénysértés észlelése esetén a jelölő szervezetet tájékoztatja, azonban a jelölő szervezet képviselője – jelen esetben a választókerületben induló egyéni jelölt – sem hívta fel a nyilvánosság figyelmét a vélelmezett jogsértésre, megelégedett a jogorvoslati kérelem benyújtásával, amely azonban nyilvánvalóan nem járhat azonnali eredménnyel (már csak az elsőfokú döntés jogerőre emelkedéséhez szükséges három nap miatt sem).

[24] A jogsértés tényleges megtörténtét a bizottság álláspontja szerint az is megkérdőjelezi, hogy a nyilatkozatot tevő delegáltak további jelzéssel nem éltek, a szavazatszámllálásban részt vettek, és aláírásukkal a szavazóköri jegyzőkönyvet és az abban foglalt szavazóköri eredményt hitelesítették.

[25] A Bizottság azt is kiemelten értékelte, hogy az OEVB-hez választópolgári megkeresés sem érkezett Tiszabura 02. sz. szavazókörével kapcsolatban. Az nem elvárható a választópolgároktól, hogy a szavazás segítésére vonatkozó – a szavazatszámlláló bizottság tagjait terhelő kötelezettségekkel tisztában legyenek – azonban az is életszerűtlen, hogy ilyen nagyságrendű vélelmezett jogsértés esetén – amennyiben ahhoz akár néhány alkalommal kapcsolódik valamilyen észlelhető jogellenes magatartás, pl. a választói akarat befolyásolásának kísérlete a tag részéről – ne érkezzen választópolgári jogorvoslati kérelem.

[26] Összességében, az eset ismertté vált körülményeit értékelve a Nemzeti Választási Bizottság nem tartja igazoltnak, hogy Tiszabura 2. sz. szavazókörében a szavazatszámlláló bizottság egyes szavazóknak nem a Ve. 181. § (1) bekezdésében foglalt korlátozásnak megfelelően nyújtott segítséget a szavazás során.

[27] A Bizottság vizsgálta továbbá a beadványban megjelölt Ve. 180. § (3) bekezdés sérelmét. A rendelkezés alapján a választópolgár a szavazóhelyiségben tartózkodásának időtartama alatt semmilyen módon nem akadályozhat más választópolgárt a titkos szavazásra vonatkozó joga gyakorlásában.

[28] A Bizottság megállapítja, hogy a jogorvoslati kérelemben szereplő bizonyítékok kizárólag a szavazatszámlláló bizottság tagjainak tevékenységével kapcsolatban tartalmazznak értékelhető állításokat. Beadványozó előadása nem támasztja alá

bármely választópolgárnak a Ve. 180. § (3) bekezdését sértő magatartását, ezért a kifogást e részében is elutasította a Bizottság.

[29] Mindezek alapján a Nemzeti Választási Bizottság a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

IV.

[A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések]

[30] A határozat a Ve. 180. § (3) bekezdésén, 181. § (1) bekezdésén, 231. § (5) bekezdés b) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 222. § (1) bekezdésén, a 223. § (1) bekezdésén, a 224. § (1) bekezdésén, (2) bekezdésén és (5) bekezdésén, az illetékekről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Budapest, 2018. április 14.

Prof. Dr. Patyi András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke